

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1996/12

KARAR NO : 1996/57

ÖZET: Kamu görevlisi de olsa polis memurunun kişisel kusurundan kaynaklandığı anlaşılan zararın, tazmin edilmesi istemiyle açılan davanın adli yargı yerinde çözümlenmesinin gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Atilla Keber

Davalı : İçişleri Bakanlığı

O L A Y : Davacı, 1983 yılında polis memuru Ferdi Gürsunun kendisini döverek merdivenlerden düşmesine ve bir gözünün tedavisi mümkün olmayan körlüğüne, diğerinin de bulanık görmesine sebep olduğunu ileri sürerek, adli müzaharet ve 100 milyon lira tazminat istemiyle 6.3.1992 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

DIYARBAKIR İDARE MAHKEMESİ; 26.11.1992 gün ve 142-627 sayıyla; dava giderlerinin yatırılmadığı gerekçesiyle davanın açılmamış sayılmasına, davanın yenilenmesinden sonra, 29.4.1993 gün ve 195-203 sayıyla da: davalı idareye başvurularak hakkın yerine getirilmesi istenmeden açılan davanın merci tecavüzü nedeniyle reddine karar vermiş, karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacı, Diyarbakır İdare Mahkemesinde açtığı dava sonuçlanmadan 11.12.1992 tarihinde adli yargı yerinde başvurmuştur.

DIYARBAKIR 1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 11.2.1993 gün ve E.92/538, K.93/25 sayıyla; olayda davalı idarenin hizmet kusurunun bulunup bulunmadığının tespitinin idari yargının görevine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, karar temyiz edilmiyerek kesinleşmiştir.

Davacı, 14.6.1995 tarihinde, aynı istekle Danıştay'a başvurmuştur.

DANIŞTAY 10. DAİRESİ; 26.6.1995 gün ve 2750-3398 sayıyla; 2575, 2576, 2577 sayılı Yasa hükümleri uyarınca görevli mercinin Diyarbakır İdare Mahkemesi olduğu gerekçesiyle dosyanın ilgili idare mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

DIYARBAKIR İDARE MAHKEMESİ; 6.12.1995 gün ve 832 sayıyla; Anayasa'nın 125. maddesine göre idarenin, kendi eylem ve işleminden doğan zararları ödemekle yükümlü olduğu, ancak idarenin tazminle yükümlü tutulabilmesi için zararın idari bir eylem ve işlemden doğması, yani zararın idari faaliyet arasında illiyet bağının bulunmasının gerektiği, oysa olayda zararın bir kamu görevinin yerine getirilmesi sırasında doğmadığı, polis memurunun kişisel kusurundan yani suç niteli-

.../...

ğindeki eyleminden meydana geldiğinin anlaşıldığı, bu nedenle davanın görüm ve çözümünün adli yargı yerinin görevine girdiği gerekçeyle ve daha önce adliye mahkemesince görevsizlik kararı verilmiş olduğundan, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına karar vermiş, idare mahkemesi dosyası, mahkeme başkanının 9.1.1996 gün ve 95/832 sayılı yazıları ekinde Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü, Selçuk Tüzün'ün Başkanlığında, O.Hulusi Mustafaoğlu, Süleyman Sezen, Nursel Aymakoğlu, Mustafa Birden, Dr.Erol Alpar ve Ertuğrul Taka'nın katılmaları ile yaptığı 18.3.1996 günlü toplantıda, raportör Hâkim Ayten Anıl'ın raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Savcı İsmet Gökalp ile Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı Sinan Yörükoğlu'nun adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da alındıktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Dava, polis memurunun etkili eylemi sonucu görme kaybına neden olduğu ileri sürülerek maddi ve manevi tazminat istemiyle açılmıştır.

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun Değişik 5. maddesinde, idare mahkemelerinin görevleri arasında tam yargı davaları sayılmış; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesinde de: idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, idari dava türleri arasında gösterilmiştir. Bu tür davaların ilk koşulu bir hakkı ihlal eden idari nitelikte bir işlem veya eylemin bulunmasıdır. Olayda zarara sebebiyet veren polis memuru ise de, etkili eylemin, polisin kamu göreviyle ilgili olduğu, yani idarenin hizmet kusurunun bulunduğunu gösterecek bir sebebe bağlı olduğu konusunda dosyada herhangi bir belge ve iddia bulunmamaktadır. Bu durumda meydana gelen zararın polis memurunun kişisel kusurundan doğduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

.../....

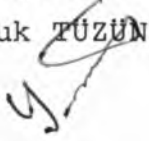
1991

1991

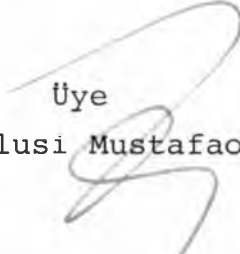
Açıklanan nedenlerle davanın adli yargı yerinde çözümlenmesine, idare mahkemesinin 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca yaptığı başvurunun kabulüyle, Diyarbakır 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekmektedir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle Diyarbakır İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Diyarbakır 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 11.2.1993 günlü, E.92/538, K.93/25 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 18.3.1996 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Selçuk TUZUN

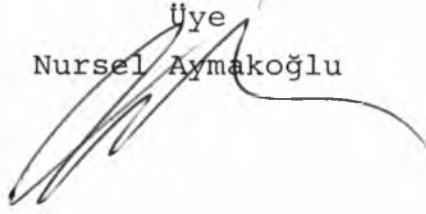
Üye
O.Hulusi Mustafaoğlu

Üye
Süleyman Sezen

Üye
Nursel Aymakoğlu

Üye
Mustafa Birden

Bu karara Resmî gazetele yayını uygundur.

Başkan

Üye
Dr.Erol Alpar

Üye
Ertuğrul Taka

